

SPA

Stichting Peutercentra Arnhem

Spelen | Leren | Opvang

PEUTERCENTRUM: “DE KARBONKEL NOORD”

Oktober 2020

Locatie gebonden werk- ouderbeleidsplan (Locatiewerkplan)

De invoering van de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (Wet IKK), per 1 januari 2018, stelt een aantal nieuwe eisen aan het Veiligheids- en gezondheidsbeleid maar ook aan het Pedagogisch beleidsplan. Alle oudercommissies van SPA zullen tijdig en volop worden betrokken bij de wijzigingen die noodzakelijkerwijs, zowel in de ‘Locatie werkplannen’ alsook in de Pedagogische beleidsplannen, zullen moeten worden doorgevoerd. Om dit proces te faciliteren is een voorbeeld ‘locatiewerkplan’ gemaakt. Tegelijkertijd is het Pedagogisch beleidsplan inmiddels aangepast en ter advisering aan de oudercommissies voorgelegd. Het voorbeeld ‘Locatiewerkplan’ is geschreven om handvaten aan te reiken aan de afzonderlijke peutercentra en oudercommissies bij het verder uitwerken daarvan.

Het doel van de Wet IKK is o.a. de kinderen, ouders en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke gezond werk-, speel- en leefomgeving te bieden. Speciale aandacht moet worden gegeven aan risico’s die ernstige gevolgen kunnen hebben en derhalve moeten worden voorkomen. Aan de andere kant moeten kinderen leren omgaan met kleine risico’s.

Wijk: Heijenoord
Adres: Gentiaanstraat 25 6813 ES Arnhem
Telefoonnummer: 06 – 30140968

Algemene informatie

Ligging

PC de Karbonkel Noord is gehuisvest in de Heijenoordschool gelegen aan de Gentiaanstraat 25 te Arnhem

Openstelling PC Karbonkel Noord

De Karbonkel Noord heeft verschillende mogelijkheden:

Maandag van 8.00 tot 12.00 uur

Dinsdag van 8.00 tot 15.00 uur

Woensdag van 8.00 tot 12.30 uur

Donderdag van 8.00 tot 15.00 uur

Voor actuele informatie over de dagdelen dat de verschillende locaties open zijn, kunt u contact opnemen met de planning (026 – 3523350 dagelijks tussen 9.00 – 16:00 uur)

Visie in het kort

Op de Karbonkel Noord werken we vanuit het gedachtengoed van de antroposofie, maar niet star of dogmatisch. “Spiegeltje spiegeltje” is een klein boekje waarin de visie van de Karbonkel Noord beschreven staat. Dit boekje ontvangt u op aanvraag of tijdens een kennismaking.

Het welbevinden van kinderen staat bij ons centraal; kinderen hebben een gevoel van veiligheid nodig, van 't welkom zijn en het zich geborgen voelen. Wij dragen zorg voor de randvoorwaarden en werken vanuit rust, ritme en regelmaat. De dag heeft een vaste structuur en daarbinnen kunnen de kinderen voor een groot deel hun eigen plan volgen dat hun ontwikkeling ondersteunt.

Wij vertrouwen erop dat kinderen op hun eigen moment een volgende stap nemen in hun ontwikkeling. Uiteraard dagen we hen uit om nieuwe dingen te proberen, hun grenzen te verleggen en nieuwe gebieden te verwerven.

De taak van ons is voorwaarden te scheppen en stimulans te bieden zodat een kind spelenderwijs zich (zoveel mogelijk in vrijheid) kan en mag ontwikkelen.

Het vertrouwen dat ouders hun kind bij ons brengen waarderen we zeer en we gaan daar zeer zorgvuldig mee om.

Inrichting en werkwijze

De Karbonkel Noord beschikt over een speelruimte die een geheel eigen omhullende sfeer kent. Verder beschikt de Karbonkel Noord over een eigen natuurlijke buitenspeelplaats.

Op een veelzijdige wijze scheppen de leidsters mogelijkheden die het zich ontwikkelende kind kan benutten. Binnen de noodzakelijke beperkingen moet een kind zich vrij kunnen ontplooiën, trouw aan de individuele kern die het in zich draagt. De kernvraag in deze werkwijze is voornamelijk: "Wat vraagt dit kind van ons?" Wat kunnen wij voor jou doen?"

Ritme en Jaarfeesten zijn zeer belangrijk. Zowel het jaarritme als het dagritme. Een kind is van zichzelf verbonden met ritmische processen. Het jaarritme beleven de kinderen door het vieren van de Jaarfeesten die geheel op eigen wijze gevierd worden. Het dagritme is een afwisseling van in- en uitademen; van in- en ontspannen.

Dat wil zeggen dat het kind de tijd moet krijgen om de opgenomen dingen te verwerken. De steeds prachtige wisselende jaartafels zijn een wezenlijk onderdeel van de inrichting.

We werken zoveel mogelijk kind-volgend. Dat wil zeggen dat we de ontwikkeling van kinderen volgen, dit met elkaar (en de ouders) bespreken. En dan kijken wáár, wát nodig is; voor een kind individueel, voor de kleine of grote groep.

Op de Karbonkel Noord kunnen kinderen goed gedijen in een warme en omhullende sfeer. De drang om te spelen of iets anders te doen kan in volle vrijheid gebeuren, ieder naar eigen aanleg en tempo. Op deze manier hopen wij kinderen een mogelijkheid te bieden, een stukje basis mee te geven, om gezonde en evenwichtige mensen te worden.

Brengen en halen / openingstijden

De peuters zijn welkom vanaf 8.00 uur. Er is een ruime brengtijd zodat ook ouders met een subsidieplek om 8.30 kunnen komen. De ouder neemt, waar mogelijk, even plaats aan de tafel voor een boekje of kleien, zodat het kind rustig kan aankomen. Daarna neemt het afscheid en mag het nog even spelen tot de kring om ongeveer 8.45 uur.

Er zijn verschillende ophaaltijden: tussen 11.45 en 12.00.

Dat ligt aan het contract.

Een dagdeel op het peutercentrum in schema (dagritme):

- *Bij het brengen een boekje lezen aan tafel met de ouder, afscheid nemen.*
- *Openen in de kring met het vuurmannetje; zingen van liedjes en versjes*
- *Vrij spelen*
- *Samen eten*
- *Buiten spelen*
(Ophalen)

Al deze activiteiten vloeien door middel van liedjes en versjes in elkaar over. Ritme biedt het kind houvast en geeft zekerheid en vertrouwen.

Op de Karbonkel Noord zijn zoveel mogelijk natuurlijke materialen die de fantasie prikkelen, opbouwend werken en waarmee de kinderen vrij kunnen spelen. De voedingsmiddelen die de kinderen krijgen zijn van biologische kwaliteit.

Voor het eten neemt een kind een trommeltje mee met gezonde voeding.

Groepsgrootte en leeftijdsopbouw

De groepen bestaan uit maximaal 16 kinderen. De peuters zijn tussen de 2 en 4 jaar.

Locatie-eigen tradities en rituelen

Rituelen zijn voor kinderen erg belangrijk. Herhaling geeft hen zekerheid en vertrouwen.

Hieronder geven we een opsomming van de belangrijkste rituelen.

Het afscheid nemen

Wij attenderen ouders er op dat zij bewust afscheid moeten nemen. Dit geeft duidelijkheid naar het kind en naar de pedagogisch medewerksters. Het afscheid moet niet te lang duren. Ouders kunnen te allen tijde bellen om te vragen hoe het met hun kind gaat, zeker als het afscheid wat moeilijk gaat.

Wij hebben geen vast wenbeleid; we kijken wat elk kind nodig heeft!

Wanneer tijdens Corona-maatregelen

Tijdens de Corona-periode hebben we afspraken gemaakt rondom het wennen, omdat er niet teveel volwassenen tegelijk op de groep kunnen zijn i.v.m. 1,5 meter maatregel:

- Het nieuwe kind went de eerste keer met één ouder erbij tot 9.30 uur en dan gaan ze allebei weg
- De tweede keer went het nieuwe kind met één ouder tot 9.30 uur, waarna de ouder om 9.30 uur weg gaat en het kind blijft. In overleg met de ouder bekijken we hoe lang het kind blijft.
- De derde keer brengt de ouder het kind tijdens haal- en brengtijd buiten en de ouder gaat naar huis. In afstemming met de ouder bekijken we hoe lang het kind blijft, daar kan de keren erna een opbouw in tijd in zijn, afhankelijk hoe het met een kind gaat.
- Als het wennen langer dan een maand duurt plannen we een evaluatiemoment in om het wennen te bespreken.

Begroeting

In de kring is er een moment van begroeting voor ieder kind door onze huiskabouter. We openen de kring met vaste liedjes en het aansteken van een kaarsje. Iedere dag is er een ander zonnekindje dat de kaarsjes uit mag blazen en de juf mag helpen met uitdelen.

Samen eten

We zitten samen aan tafel en voordat we gaan eten zingen we een liedje en zeggen we een spreuk. Dan doen we een muziekdoosje aan en eten en drinken in rust.

Rusten

Op Karbonkel Noord zijn er kinderen die ook in de middag blijven tot 15.00 uur.

De kinderen die dat nodig hebben, kunnen even rusten in de groep. We richten daar een aparte hoek in de ruimte voor in, waar kinderen op een stretcher kunnen rusten.

De andere kinderen die niet rusten gaan een rustige activiteit op de groep doen of naar buiten.

Als de groep kinderen die wakker is erg groot wordt, bekijken we of we een andere ruimte in de school kunnen gebruiken waar we kunnen spelen.

Voor het rusten lezen we een boekje voor.

Overgangen

De overgang van de een naar de andere activiteit doen we doormiddel van het zingen van vaste liedjes.

Het vieren van de verjaardag

Met de ouders wordt een afspraak gemaakt over de datum waarop een verjaardag gevierd gaat worden. Dit doen we tussen 8.45 en 9.00 uur in de ochtendkring. De ouders zijn hierbij aanwezig en er mogen foto's gemaakt worden. De jarige mag op de verjaardag troon zitten, pappa en/of mamma ernaast. Het geboorteverhaal wordt verteld, de kaarsjes worden aangestoken en er wordt gezongen. De jarige krijgt een mooi steentje (en/of kristal) van de kabouter en dan mag het kind iets gezonds trakteren.

Jaarfeesten

Op de Karbonkel Noord vieren we de volgende feesten: Michaëlsfeest (herfstfeest), Sint Maarten, Sinterklaas, Kerst, Carnaval, Pasen en het Sint jansfeest (zomerfeest)

We vieren de feesten vrij sober, voor kinderen is het al gauw (te) veel. Kerst en Sint Jansfeest vieren we mét de ouders, de andere feesten alleen met de kinderen; in alle eenvoud maar heel mooi.

Als uw kind de Karbonkel Noord bezoekt dan ontvangt u een jaarfeesten/liedjes-bundel. Hierin staat meer informatie over de achtergronden van deze jaarfeesten en liedjes en versjes die we het hele jaar door zingen.

Michaëls feest:

Dit is een dankfeest voor alles wat “Moeder Aarde” ons gegeven heeft. We verzamelen vruchten uit de natuur, we maken bijv. appelmoes of jam, drogen appeltjes; we zoeken spulletjes voor op de Jaartafel

Sint Maarten:

Samen met de kinderen hollen we een pompoen uit en maken daar een lantaarntje van. Het is best moeilijk om je lichtje brandende te houden. De kinderen mogen met het lantaarntje rondlopen en we maken iets lekkers. We zorgen goed voor elkaar.

Sinterklaas:

Een pietenpop komt een cadeautje brengen, wat de ouders zelf voor hun kind versiert hebben.

Kerst:

Kerst vieren we met alle kinderen én hun ouders. het is een feest van warmte, licht en samenzijn. We vertellen het kerstverhaal, zingen liedjes, eten iets lekkers, versieren een kaars met bijenwas en kijken naar een tafelspel.

Carnaval:

De peuters die willen mogen verkleed komen. we maken er een gezellige ochtend van en doen lekker gek.

Pasen:

Dit feest staat in het teken van nieuw leven. De lente wordt gevierd; de kinderen zoeken eieren en we kijken naar het tafelspel van de paashazenfamilie.

Sint-Jansfeest:

Dit is een uitbundig zomerfeest. We gaan samen met alle ouders en kinderen naar een speeltuin en picknicken daar. We genieten van alle zelfgemaakte spulletjes

Verdere informatie

Ouders die een kijkje willen nemen

Ouders kunnen met de pedagogisch medewerksters een afspraak maken als ze een indruk van het peutercentrum willen hebben of andere informatie willen. Dit plannen we dan in op een rustige ochtend zodat het de peuters niet stoort. Ouders blijven dan een klein uurtje met hun kind. Zo kunnen ze een goede indruk krijgen van de sfeer op de Karbonkel Noord.

Plaatsing van een nieuwe peuter

Zowel vanuit de SPA als van de Karbonkel Noord krijgt u een bevestiging van plaatsing van Uw kind. U ontvangt voordat het kind begint op de speelzaal informatie over praktische dingen zoals; wát mee te nemen, indeling leidsters. Uw kind krijgt een paar dagen voordat het start een kaartje in de bus.

Moeilijke gewenning

Op de Karbonkel Noord hebben we geen vast wenbeleid. We kijken wat elk kind nodig heeft. De eerste keer komt U als ouder mee en blijft dan samen tot etenstijd. Dan neemt u uw kind mee naar huis. Dit zijn voldoende indrukken voor de eerste keer. Daarna gaan we kijken wat het kind aankan. Soms kan een kind meteen alleen blijven en al een heel dagdeel. Een ander kind heeft het nodig dat het rustig opgebouwd kan worden; alles is mogelijk bij ons!

Ouderavonden

2-3 maal per jaar is er een ouderavond op de Karbonkel Noord. De eerste avond is met name voor “nieuwe” ouders en dan vertellen we over de visie van de Karbonkel Noord. De andere ouderavonden gaan over een bepaald thema, bijvoorbeeld “problemen bij het opvoeden”, “hooggevoelige kinderen”, “familie opstellingen”, “kind en emoties”. Deze avonden organiseren we zelf of er komt een gastspreker.

Nieuwsbrief

De ouders worden geïnformeerd via nieuwsbrieven die per mail verstuurd worden.

Maken van foto's

Tijdens het verblijf op de Karbonkel Noord worden er soms foto's van de peuters gemaakt. Deze worden dan digitaal aan desbetreffende ouders door gestuurd. **Deze foto's mogen niet op sociale media geplaatst worden!!**

Website SPA / Website Karbonkel Noord

In totaal maken 27 peutercentra onderdeel uit van Stichting Peutercentra Arnhem (SPA). De Karbonkel Noord heeft zelf een website [www.deKarbonkel Noord.nl](http://www.deKarbonkelNoord.nl) Hier staat korte informatie op.

Op de website van Stichting Peutercentra Arnhem: <https://www.spa-spo.nl/spa> kunt u ook informatie vinden; bijvoorbeeld over het pedagogisch beleid en actuele inspectierapporten.

Inzet coach passende kinderopvang

Op iedere peuterspeelzaal van SPA is een coach passende kinderopvang werkzaam. Een voor de peutercentra vrij uniek gegeven. De coach passende kinderopvang heeft tot belangrijkste taak het adviseren en coachen van de pedagogisch werker in hun pedagogische relatie met de kinderen en ouders. Daarnaast kan, op verzoek en na toestemming van de ouders/verzorgers, de hulp van de coach passende kinderopvang worden ingeroepen wanneer een pedagogisch werker, dan wel de ouders zich zorgen maken over de ontwikkeling van een kind. Pedagogisch werkers doen verder een beroep op de coach passende kinderopvang bij het verwijzen van peuters naar andere instanties. De

functieomschrijving van de coach passende kinderopvang en de urenverdeling zijn te vinden in het pedagogisch beleidsplan.

Uitvoering VVE

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

Het doel van Voor- en Vroegschoolse Educatie is het voorkomen, vroegtijdig opsporen en aanpakken van taal- en onderwijsachterstanden bij jonge kinderen met als resultaat een aanzienlijke vergroting van kansen aan het begin van de schoolloopbaan. Het doel van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) is o.a. het voorkomen, vroegtijdig opsporen en aanpakken van taal- en ontwikkelingsachterstanden bij jonge kinderen. Het werken met VVE-programma's stimuleert kinderen in hun ontwikkeling en bevordert dat zij beter voorbereid naar de basisschool gaan. Dat kan natuurlijk alleen als de kinderen ook daadwerkelijk komen. Het is bekend dat kinderen van deze doelgroep niet altijd naar een peutercentrum gaan. Centraal staat hierbij het creëren van een 'doorlopende ontwikkelingslijn' voor kinderen van 2 tot 6 jaar.

Werkwijze

Op veel peutercentra van de SPA wordt gewerkt met het educatief programma 'Kaleidoscoop' (Actief leren) en er is extra aandacht voor taalstimulering. De beroepskrachten zijn VVE-geschoold. *Kaleidoscoop* is gebaseerd op het Amerikaanse programma High/Scope. Grondlegger David Weikart startte in 1962 met een educatief programma voor peuters en kleuters.

Actief Leren is de kern van *Kaleidoscoop*. Door een stimulerende en veilige omgeving aan te bieden, kunnen kinderen spelen, experimenteren, ervaringen opdoen, ontdekken en leren. Uitgangspunt is dat kinderen veel zelf kunnen.

Een actieve leersituatie heeft vijf kenmerken te weten:

- 1 Kinderen hebben de beschikking over voor hen interessante materialen.
- 2 Kinderen kunnen met de materialen spelen zoals zij dat willen.
- 3 Kinderen kunnen eigen doelen stellen en zelf bepalen waarmee ze spelen en wat ze gaan doen.
- 4 Kinderen laten op hun eigen manier weten wat ze aan het doen zijn en wat ze hebben gedaan.
- 5 Volwassenen ondersteunen wat de kinderen gaan doen.

De Karbonkel Noord biedt ook faciliteiten voor kinderen die extra aandacht nodig hebben.

Op de Karbonkel Noord werken we (als nodig) meer vanuit een antroposofische VVE- "methode": Antroversie Speelplezier". Deze heeft overeenkomsten met Actief betrokken (waarvoor de medewerkers zijn opgeleid) en kan zo gemakkelijk geïntegreerd worden in de Karbonkel Noordvisie. De kinderen "volgen" we ook vanuit de antroposofische visie. Hiervoor gebruiken we onze eigen observatieformulieren. Bij de overdracht naar de basisschool gebruiken we het Arnhemse overdrachtsformulier.

Leiding, groepsgrootte en (stam) groep samenstelling

De peutergroepen bestaan, conform de kwaliteitseisen gesteld in de Wet OKE, uit maximaal 16 peuters met per dag 2 gekwalificeerde pedagogisch medewerkers.

Thema-uitstapjes

Alleen met het Sint Jans feest trekken we er op uit. Dit doen we samen met de ouders. soms maken we een wandelingetje naar het speeltuintje in de buurt. Altijd onder voldoende begeleiding.

Samenwerking met de basis- brede school (IKC), mentorschap en overdracht

Samenwerking met de basisschool ('doorlopende ontwikkelijn').

Er wordt samengewerkt met verschillende buurtbasisscholen, Stichting PAS (o.a. de logopediste van de St. PAS), Wijkteam, het consultatiebureau, MEE, de bibliotheek.

De meeste samenwerking is wel met de Parcivalschool en Heijenoordschool. Veel kinderen stromen door naar de Parcivalschool en Heijenoordschool, maar er zijn zeker ook een aantal kinderen die doorstromen naar andere basisscholen. Daarom werken we met meerdere scholen samen (waar wenselijk en mogelijk)

Brede school / (Integraal) Kind Centrum (IKC)

Een brede school is een samenhangend netwerk van toegankelijke en goede voorzieningen voor kinderen, jongeren en gezin, met de school als middelpunt. Inhoudelijke samenwerking tussen scholen en andere instellingen is hét kenmerk van brede scholen. De ontwikkelingskansen van kinderen vergroten, een doorgaande ontwikkelingslijn realiseren en een sluitend netwerk rond het kind creëren, zijn de centrale doelstellingen. Daarnaast speelt het creëren van een veilige omgeving en het ontwikkelen van sociale competentie een belangrijke rol. Het peutercentrum kan binnen het Brede-Schoolconcept enkele specifieke functies vervullen.

Te denken valt hierbij aan het peutercentrum als:

Entree van de Brede school;

Broedplaats voor ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie;

(Eerste) contactplaats voor jonge ouders;

Voorportaal naar de basisschool;

Vorbereider op het basisonderwijs;

Vindplaats voor ontwikkelingsstoornissen / -achterstanden.

Mentorschap / overdracht naar de basisschool

Mentoren zetten hun kennis, bekwaamheid en (levens)ervaring in om kinderen te helpen hun ontwikkelingsdoelen te bereiken (vrij vertaald naar Cohen en Galbraith, 1995). Bij SPA heeft ieder kind heeft zijn eigen mentor waardoor er meer ruimte is voor de pedagogisch medewerker om een paar kinderen echt goed te leren kennen. Hierdoor kunnen zij beter inspringen op de behoeften van deze kinderen en zo ook zullen de kinderen eerder contact

zoeken met hun mentor. Door een goede vertrouwensrelatie op te bouwen, zullen kinderen zich eerder emotioneel veilig voelen.

De mentor fungeert als vast aanspreekpunt voor ouders, voert de oudergesprekken. Als het zover is dat de peuter naar de basisschool gaat.

Deze maakt ook de overdracht voor de basisschool (altijd met goedkeuring van de ouders)

Grote risico's

Fysieke veiligheid

Hoe kunnen we de kinderen beschermen tegen grote risico's?

Grote risico's zijn: vallen van hoogte, verstikking, vergiftiging, verbranding en/of verdrinking

Aandachtpunten bij het buitenspelen

Buitenspelen is leuk en gezond en is dan ook een vast onderdeel van ons dagprogramma.

De Karbonkel Noord heeft een eigen buitenspeelplaats aansluitend aan het gebouw. De buitenspeelplaats is helemaal door een hek omgeven.

Genomen maatregel: De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de poortjes dicht zijn als de kinderen op de speelplaats zijn. De peuters kunnen de poortjes niet zelf open maken en mogen niet op het hek klimmen. We laten de kinderen geen zand gooien naar elkaar.

Vallen van hoogte:

Er is een heuvel met een glijbaan.

Genomen maatregelen:

We laten de kinderen alleen via de trapjes op de heuvel klimmen, zodat er 1 richting is om op te gaan. Bij motorisch zwakke kinderen is er een leidster bij. We hebben goed zicht op de heuvel met glijbaan omdat hij aan de voorkant geplaatst is.

Verstikking:

Genomen maatregelen:

Kleine voorwerpen, klein speelgoed wat verstikkingsgevaar op kan leveren hebben we verwijderd of hoog weggezet. We zijn alert wat kinderen tijdens het eten nuttigen.

Vergiftiging:

Genomen maatregelen:

Alles wat vergiftigingsgevaarlijk is staat achter in de keukenkast en kunnen de kinderen niet bij. We hebben biologische schoonmaakproducten. De kinderen mogen niet in de keukenkasten komen en zijn beveiligd met een kinderslot.

Verbranding:

Genomen maatregelen:

We doen er alles aan om dit te voorkomen. Voorschriften van brandveiligheid worden nageleefd. Kaarsjes worden direct na de activiteit uitgeblazen. De gordijnen zijn brandwerend behandeld.

Verdrinking:

Er is een vijvertje in de onderwijstuin van de school.

Genomen maatregelen:

Er is een hek met poortjes geplaatst om onze speelplaats heen zodat ze niet de onderwijstuin in kunnen lopen. Peuters komen niet zonder begeleiding in de onderwijstuin.

Verschonen van kinderen

Genomen maatregel:

Kinderen worden verschoond op de verschoontafel, of bij de toiletten. Er blijft altijd een leidster bij de kinderen op de groep. Het kind op de verschoontafel wordt nooit alleen/los gelaten.

Kinder-EHBO

We doen er van alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit niet altijd geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich calamiteiten voordoen waardoor EHBO noodzakelijk is. Daarom is er op iedere peutercentrum van SPA tijdens de openingsuren altijd minimaal één volwassene aanwezig te die beschikt over een geldig en geregistreerd certificaat voor Kinder-EHBO diploma.

Genomen maatregel:

Er is een lijst van certificaten Kinder-EHBO vastgelegd. (Zie bijlage 2: EHBO-certificaten)

Sociale veiligheid

Grote risico's zijn: ontbreken van voldoende toezicht (Vierogenprincipe), grensoverschrijdend gedrag, kindermishandeling en vermissing

Het Vierogenprincipe

Bij de sociale onveiligheid kan het tevens ook gaan om grote geestelijke en fysieke risico's. Het is duidelijk dat er richtlijnen (protocollen) moeten zijn. Maar zonder uitdrukkelijke aandacht voor de gang van zaken zijn richtlijnen (protocollen) dode letters. Wij streven daarom een open aanspreekcultuur na. Doel van het Vierogenprincipe is te voorkomen dat volwassenen zich ongehoord en/of ongezien kunnen terugtrekken met een kind. Mochten signalen worden opgevangen over interacties tussen of met kinderen waar je vraagtekens bij zet, maak dit dan bespreekbaar. Daarenboven hebben we de volgende afspraken/maatregelen getroffen.

Genomen maatregelen:

Bij een groep groter dan 8 kinderen zijn er twee pedagogisch medewerkers aanwezig op de groep. In de deuren van de lokalen zit een glazen ruit, zodat men naar binnen kan kijken. De toiletten van de Karbonkel Noord bevinden zich op de gang. Er zijn 2 peutertoiletten en een volwassen toilet. Als wij naar het toilet gaan, gaan er vaak meerdere kinderen tegelijk mee met één pedagogisch medewerkster. De andere beroepskracht blijft op de groep, bij de

achtergebleven kinderen. Als een peuter het alleen kan blijft de deur van de speelzaal naar de gang open. De verschoontafel staat in de speelruimte.

Iedereen kan ten alle tijden binnenlopen in de Karbonkel Noordruimte, wat ook regelmatig gebeurt: kleuterleidsters, conciërge van de school, de directrice, ouders.

Grensoverschrijdend gedrag of het risico daartoe bij volwassenen

Met haar handelen, met haar beleid en met het 'Protocol grensoverschrijdend gedrag en gedragsregels' wil Stichting Peutercentra Arnhem (SPA) grensoverschrijdend gedrag voorkomen en indien nodig aanpakken. De gedragsregels moeten zorgen dat iedereen weet wat van hem of haar wordt verwacht en duidelijk maken dat er geen plaats is voor machtsmisbruik, ongewenste intimiteiten, pesten en ander dergelijk ongewenst gedrag. Dit alles om een prettig en vooral veilig klimaat te scheppen binnen de peutercentra.

Genomen maatregel:

Alle pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent gedrag (VOG). Op teamvergaderingen wordt regelmatig gesproken over het aspect grensoverschrijdend gedrag en durven elkaar daarop ook aan te spreken en/of maken opgevangen signalen tijdig bespreekbaar. Het protocol is op het peutercentrum aanwezig en de ouders zijn op de hoogte van het bestaan van het protocol (Nieuwsbrieven voor ouders en opgenomen in het Pedagogisch beleidsplan SPA: Hoofdstuk 8.3.)

Grensoverschrijdend gedrag of het risico daartoe bij kinderen

Met de vier pedagogische basisdoelen samen beschrijft Riksen - Walraven welke kwaliteiten (voorwaarden) nodig zijn om goede, verantwoorde opvang voor (jonge) kinderen te kunnen bieden. Het bieden van veiligheid in de brede zin van het woord, het hanteren van regels en ook het overbrengen van normen en waarden draagt bij aan het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag.

- 1) Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid.
- 2) Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
- 3) Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties.
- 4) Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken.

Genomen maatregel:

Kinderen gelegenheid bieden om zich de normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken:

De kinderen leren wat wel en niet mag. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels: je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met kinderen probeer je ze dit bij te brengen. Dit basisdoel is de kern van de opvoeding. Je laat kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met omgangsvormen in onze samenleving.

Zie voor de nadere uitwerking deel 3 van het Pedagogisch beleidsplan 2018 (Speelwerkplan: Hoofdstuk 1.3. en 1.4).

Kindermishandeling

Kindermishandeling door volwassenen is ernstig en heeft grote impact. Dit kan ook spelen bij kinderen onderling, denk ook aan pestgedrag! Dit willen wij natuurlijk graag voorkomen daarbij moet ook veel aandacht uitgaan naar preventie.

Genomen maatregel:

Bij kindermishandeling door volwassenen en/of het vermoeden daarvan gebruiken we bij SPA de 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, 2013'. De Meldcode is op ieder peutercentrum bekend en ook voor inzage beschikbaar en staat eveneens op onze website. Als het gaat om kinderen onderling kan preventief goed gewerkt worden met de vier pedagogisch doelen van Riksen - Walraven. Daarnaast moeten er, als dit nodig mocht zijn, aanvullende afspraken worden gemaakt als een kind een ander kind mishandelt (dat vraagt om individueel maatwerk). Moet ook expliciet onderdeel uit maken van de jaarlijkse evaluatie van het Veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Vermissing

Goed toezicht moet uiteraard vermissing voorkomen. Mocht er toch een peuter worden vermist dan dient onverwijld te worden gehandeld overeenkomstig het protocol 'Vermissing peuter'.

Genomen maatregel:

Naast de preventieve maatregelen toezicht etc. heeft ieder peutercentrum heeft een protocol dat bij vermissing van een peuter onmiddellijk in werking dient te worden gesteld.

Achterwachtregeling

Indien op een peutercentrum van SPA slechts één pedagogisch medewerker op de locatie is de zogenaamde achterwachtregeling van kracht.

Genomen maatregel:

De uitwerking van deze regeling is opgenomen in het locatiegebonden ouder- beleidsplan van desbetreffend peutercentrum.

Gezondheid

Grote risico's zijn: Gastro enteritis (kruisbesmetting bij bijv. luier verschonen), voedselinfectie, infectie via water (legionella), huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard) en luchtweginfectie (bijvoorbeeld RS virus).

Bij verspreiding via de lucht:

Genomen maatregel:

Hoest-niesdiscipline, ventileren en luchten.

Bij verspreiding via de handen:

Genomen maatregel:

Handhygiëne op de juiste momenten en juiste manier en persoonlijke hygiëne zoals kleding, nagels en sieraden en handschoenen. De kraan schoonmaken na het verschonen.

Bij verspreiding via voedsel en water (legionella):

Genomen maatregel:

Voedsel/water hygiëne en voedsel-water/veiligheid.

Bij verspreiding via oppervlakken (speelgoed):

Genomen maatregel:

Goede reiniging daarvan, bijvoorbeeld van speelgoed.

Kleine risico's

Hoe kunnen we de kinderen leren omgaan met kleine risico's?

Kleine risico's zijn: ongelukjes bij spelsituaties, niet goed omgaan met speelgoed en gereedschap en onvoldoende wassen van handen bij het naar de toilet gaan en bijvoorbeeld de afvalcontainers.

We willen de kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen, Maar met over bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Er zit zelfs ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op de motorische vaardigheden
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot de sociale vaardigheden

Om met een goede manier om te gaan met de kleinere risico's maken we afspraken met elkaar en de kinderen.

Genomen maatregel:

Gemaakte afspraken in de groep

We laten de kinderen niet klimmen en klauteren op het meubilair.

We laten de kinderen niet met speelgoed gooien, tenzij het daarvoor is bedoeld.

We stimuleren de kinderen om zelfstandig naar het toilet te gaan en helpen indien nodig.

We stimuleren de kinderen om samen met ons op te ruimen.

Binnen in de speelzaal mogen de kinderen niet rennen en hard gillen.

We nemen maatregelen m.b.t. een goede hygiëne.

We wijzen de kinderen erop regelmatig hun handen te wassen (zeker na toiletbezoek en voor het eten).

We stimuleren de zelfredzaamheid.

We zijn lief voor elkaar en zorgen voor elkaar

Te maken afspraken en/of aandachtspunten m.b.t.

Handen wassen na toiletbezoek, omgang met afvalcontainer etc.

Veiligheid- en gezondheidsbeleid

Risico inventarisatie

Op ieder peutercentrum wordt een risico-inventarisatie uitgevoerd. Samen met collega's en oudercommissie zal steeds worden gekeken naar welke maatregelen moeten worden genomen om de gevonden risico's te voorkomen dan wel te beperken.

Actueel houden en evalueren van het veiligheids- en gezondheidsbeleid (intern en extern)

Het is van groot belang dat iedereen (ouders en pedagogisch medewerkers, stagiairs en vrijwilligers) zich bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid betrokken voelen en weten. Daarom wordt periodiek, minimaal jaarlijks, op de te houden leidsterbijeenkomsten het veiligheids- en gezondheidsbeleid, zoals omschreven in het Pedagogisch beleidsplan 2018 en de Locatiegebonden werk- ouderbeleidsplannen besproken, teneinde deze actueel te houden, te evalueren en zo nodig bij te stellen. Daarnaast zal periodiek, door de locatiemanagers samen met de pedagogisch medewerkers, overlegd worden of er wijzigingen zijn in de omstandigheden (bijvoorbeeld bij verhuizing) die betrekking hebben op de veiligheid en/of gezondheid op het desbetreffende peutercentrum. De pedagogisch medewerkers zullen eveneens periodiek overleg hebben, tenminste halfjaarlijks, met het eigen team en met de oudercommissie over de veiligheids- en gezondheidsaspecten op hun peutercentrum. Bij indiensttreding van nieuwe pedagogisch medewerkers zullen zij bekend worden gemaakt met het veiligheids- en gezondheidsbeleid en ook in de gelegenheid worden gesteld hun inbreng te hebben (vaak zien nieuwe ogen zaken waaraan anderen al gewend zijn). Daarnaast zal themagewijs in het jaarlijkse scholingsplan aandacht worden gegeven aan aspecten die samenhangen met het veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Ouderparticipatie

Oudercommissie

Op grond van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko) is het verplicht dat ieder peutercentrum een oudercommissie heeft. Naast de wettelijke verplichting vindt SPA het ook belangrijk dat er oudercommissies zijn. De oudercommissie geeft adviezen (adviesrecht) over het beleid van het peutercentrum. Dit kan betrekking hebben op verantwoorde kinderopvang in het algemeen en/of over bijvoorbeeld voeding, maar ook over het pedagogisch beleid met name, veiligheid en gezondheid, over de openingstijden, over spel- en ontwikkelingsactiviteiten, over de prijs en bijvoorbeeld over een klachtenregeling. De oudercommissie kan zowel gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan de directeur bestuurder.